

Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Juridische actualiteitsessie adresgegevens BRP

NVVB jaarcongres 2026

Agenda

- Juridisch kader
- Uitspraken
- Conclusie
- Wat betekent dit in de praktijk?

Juridisch kader

Juridisch kader – bijhouding & wijziging gegevens

Algemene gegevens

Gegevens over de burgerlijke staat

Naam, geboorte, geslacht, ouders, (eerder) huwelijk of geregistreerd partnerschap, (eerdere) echtgenoten of geregistreerd partners, kinderen en overlijden

Grondslag: art. 2.7, eerste lid onder a **nr. 1** Wet BPR

Opneming: art. 2.8 Wet BRP

Gegevens over het adres

Grondslag: art. 2.7, eerste lid onder a **nr. 7** Wet BRP:

Opneming: art. 2.20 (verhuizing)
Art. 2.21 (vertrek buiten Nederland)
Art. 2.22 (vertrokken onbekend waarheen)

Gegevens m.b.t. levenloos geboren kind, curatele, gezag, nationaliteit, verblijfsrecht, BSN, BSN gerelateerden, geslachtsnaam, kieswet en paspoortwet

Grondslag: art. 2.7, eerste lid onder a **nr. 2-6, 8-12** Wet BRP:

Opneming: Overige artikelen paragraaf 3

Juridisch kader – rectificatie gegevens

Art 16 AVG

- Recht op rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens

Art. 2.58 Wet BRP

- Het rectificatieverzoek als bedoeld in de AVG gebeurt met inachtneming van de afdeling m.b.t. ingezetenen (art 2.1 t/m 2.61 Wet BRP)

ECLI:NL:RVS:2022:1198

RvS 4 mei 2022

- Rectificatieverzoek van voornaam, geboortedatum en geboorteplaats van ingezetene geboren in China.
- Discussie over bewijswaarde documenten.
- RvS: “moet voorop worden gesteld dat de gegevens in de brp betrouwbaar en duidelijk moeten zijn. De gebruikers van de gegevens moeten erop kunnen vertrouwen dat de gegevens in beginsel juist zijn.”
- “De Afdeling ziet aanleiding deze rechtspraak te nuanceren, in die zin dat voor wijziging **van geregistreeerde gegevens niet langer is vereist dat onomstotelijk vaststaat dat de eerder geregistreeerde gegevens feitelijk onjuist zijn** en de bij de aanvraag tot wijziging verstrekte vervangende gegevens juist zijn. Beoordeeld moet worden of **buiten redelijke twijfel uit de overgelegde brondocumenten**, zo nodig bezien in samenhang met de daaraan ten grondslag liggende nadere bewijsmiddelen, **volgt dat de daarin vermelde persoonsgegevens juist zijn.**”
- Wat is het verschil? Focus verschuift van aantonen dat geregistreeerde gegevens onjuist zijn, naar aantonen feitelijke juistheid van nieuwe gegevens. Ook lijkt ‘onomstotelijk vaststaan’ een zwaardere toets dan ‘buiten redelijke twijfel’.
- Let op: deze uitspraak gaat dus over de wijziging van gegevens m.b.t. de burgerlijke staat, o.b.v. artikel 2.8 Wet BRP.

Uitspraken adreswijziging

Juridisch kader – wijziging adres

Art. 2.20 Wet BRP: adres wijzigen binnen Nederland

Datum van adreswijziging:

- In aangifte vermelde datum van adreswijziging, bij tijdige aangifte;
- Datum van ontvangst aangifte, bij niet tijdige aangifte;
- Datum waarop van het voornemen tot ambtshalve opneming van gegevens aan betrokkene schriftelijk mededeling is gedaan, bij ontbreken aangifte.

ECLI:NL:RVS:2022:2618

RvS 7 september 2022

- Rectificatieverzoek verhuisdatum
- RVS: Voor het wijzigen van eenmaal in de brp geregistreeerde gegevens zal, gelet op het systeem van de Wet BRP, **buiten redelijke twijfel uit de overgelegde brndocumenten, zo nodig bezien in samenhang met de daaraan ten grondslag liggende nadere bewijsmiddelen, moeten volgen dat de daarin vermelde gegevens juist zijn. Niet langer is vereist dat onomstotelijk is bewezen dat de in de brp geregistreeerde persoonsgegevens onjuist zijn.**
- De rechtbank heeft terecht overwogen dat [appellant] niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij eind 2009 **al aangifte van verhuizing heeft gedaan**. Hij heeft namelijk alleen de aangifte van 10 augustus 2010 overgelegd en niet voldoende onderbouwd dat hij eind 2009 al aangifte had gedaan en dat de gemeente deze eerdere aangifte is kwijtgeraakt.
- Verder kan in het midden blijven de vraag of het verzoek van [appellant] om rectificatie als bedoeld in artikel 2.58, eerste lid, van de Wet BRP **ertoe kan leiden dat de feitelijke verhuisdatum, anders dan is bepaald in artikel 2.20, derde lid en onder b, van de Wet BRP, wordt geregistreeerd in de brp**. Uit de door [appellant] overgelegde bewijsstukken volgt namelijk niet buiten redelijke twijfel dat hij op 20 december 2009 is verhuisd.

ECLI:NL:RVS:2023:1245

RvS 29 maart 2023

- Rectificatieverzoek adresgegeven omdat deze was geregistreerd als onbekend
- Onvoldoende bewijs & > 5 jaar geleden
- RB overweegt dat **onomstotelijk vaststaat** dat de registratie in de brp van het adres van [wederpartij] als onbekend **feitelijk onjuist** is. Het dossier bevat geen aanwijzingen dat [wederpartij] in die periode in het buitenland heeft verbleven. De rechtbank concludeert dat is voldaan aan de vereisten van artikel 2.23, tweede lid, van de Wet BRP om [wederpartij] met terugwerkende kracht in de brp op te nemen op het briefadres van de gemeente Utrecht.
- RVS overweegt dat registratie van een adresgegeven in de brp als ‘onbekend’ een administratieve registratie is die feitelijk betekent dat de verblijfplaats van de betrokken persoon onbekend is (**verblijf buitenland niet vereist**). **Er waren geen bewijzen van aangifte. De nieuwe maatstaf leidt niet tot een andere beoordeling.** De RvS oordeelt dat het college terecht aanvoert dat bij de beoordeling of **buiten redelijke twijfel aannemelijk is geworden dat het briefadres van de gemeente Utrecht in de betreffende periode het juiste adres was**, niet relevant is dat er bewijs is dat hij in Nederland heeft verbleven en medische behandeling kreeg in Woerden.

ECLI:NL:RVS:2024:1053

RvS 13 maart 2024

- Rectificatie adresgegevens
- Bezwaartermijn verstreken
- RB: voor zover bewijsnood al een criterium zou zijn dat relevant is voor de toepassing van de Wet brp, het beroep van [appellant] op bewijsnood niet slaagt, omdat hij niet aannemelijk heeft gemaakt dat **het volstrekt onmogelijk is om aan andere bewijsstukken te komen en hij niet inzichtelijk heeft gemaakt wat hij heeft ondernomen om andere bewijsstukken te vergaren.**
- RVS: Voor het wijzigen van in de BRP geregistreerde gegevens is niet langer vereist dat onomstotelijk vast moet staan dat die gegevens onjuist zijn. De Afdeling heeft in de uitspraak van 4 mei 2022, deze voorheen gehanteerde toetsingsmaatstaf genuanceerd. **De nieuwe toetsingsmaatstaf is - kort gezegd - dat voor het wijzigen van eenmaal in de brp geregistreerde gegevens buiten redelijke twijfel moet zijn dat de nieuwe gegevens juist zijn.**
- ongegrond

ECLI:NL:RVS:2025:2614

RvS 11 juni 2025

- Twee aangiftes van verhuizing
- Verzoek tot rectificatie
- RB overweegt dat het college ten onrechte zijn **besluit heeft gebaseerd heeft op de art.2.20, derde lid, en 2.39, tweede lid van de Wet brp**. Daarmee heeft het college miskend dat het verzoek had moeten worden aangemerkt als een **verzoek tot rectificatie op grond van artikel 2.58 van de Wet BRP**. De rechtbank heeft het beroep gegrond verklaard en het bestreden besluit vernietigd.
- **De rechtsgevolgen van het vernietigde besluit (Weigering van verzoek om rectificatie) blijven in stand. De rechtbank overwoog dat op basis van wat eiseres naar voren heeft gebracht, het niet buiten redelijke twijfel staat dat de in de brp opgenomen verhuisdatum onjuist is.**
- Ongegrond.

Uitspraken vertrokken onbekend waarheen

Juridisch kader – vertrokken onbekend waarheen

Art. 2.22 Wet BRP: onbekend verblijf

- Het College draagt ambshalve zorg voor opneming van het vertrek van de ingezetene uit Nederland indien:
 - De ingezetene niet kan worden bereikt;
 - Geen aangifte ontvangen van adreswijziging of vertrek uit Nederland is ontvangen;
 - Na gedegen onderzoek geen gegevens achterhaald kunnen worden over het verblijf in Nederland, vertrek uit Nederland noch verblijf buiten Nederland.
- Datum waarop van het voornemen tot ambtshalve opneming van gegevens aan betrokkene schriftelijk mededeling is gedaan.

ECLI:NL:RVS:2022:2681

RvS 14 september 2022

- Rectificatieverzoek van briefadres naar ‘Vertrek naar onbekend’
 - Kon de ingezetene niet kan worden bereikt?
 - Is geen aangifte van adreswijziging of vertrek ontvangen?
 - En kunnen ook na gedegen onderzoek geen gegevens achterhaald worden?
- Verzoek op grond van de Wet BRP of AVG?
- Rectificatie is alleen aan de orde bij onjuiste persoonsgegevens. Het college heeft inhoudelijk beoordeeld, **betrokkene heeft niet aangetoond dat ‘buiten redelijke twijfel is’ dat de opgenomen gegevens onjuist zijn.**
 - Ongegrond

ECLI:NL:RVS:2024:363

RvS 31 januari 2024

- Verzoek tot rectificatie adresgegevens na ambtshalve uitschrijving
- Geen bezwaar & beroep ingesteld tegen besluit → formele rechtskracht
- Evenredigheidstoets?
- De Afdeling oordeelt dat in deze zaak **zich bijzondere feiten en omstandigheden voordoen op grond waarvan het evident onredelijk is om van de formele rechtskracht van dat besluit** uit te gaan. Hiertoe is allereerst van belang dat [appellant] als gevolg van de afwijzing van het verzoek een reëel risico loopt dat hij langer zal moeten wachten op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. “...” Daardoor zou hij pas per 20 september 2019 rechtmatig in Nederland verblijven en moet hij ongeveer twee jaar en negen maanden langer wachten op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. **De gevolgen van de uitschrijving kunnen dus groot zijn** voor [appellant].
- College heeft niet aannemelijk heeft gemaakt dat derden nadelige gevolgen zullen ondervinden indien de adresgegevens van [appellant] in de brp worden gewijzigd.
 - **Gegronnd, appellant inschrijven in BRP met terugwerkende kracht**

ECLI:NL:RVS:2026:464

RvS 28 januari 2026

- Verzoek tot rectificatie adresgegevens in 2022 na ambtshalve uitschrijving 2008 naar locatie onbekend.
- RvS verwijst naar uitspraak van 22 mei.
- Uit de overgelegde stukken blijkt niet buiten redelijke twijfel dat betrokkene op het genoemde adres woonde.
- De Wet BRP is een wet in formele zin. Gelet op de uitspraak van de Afdeling van 1 maart 2023, ECLI:NL:RVS:2023:772 kan de toepassing van artikel 2.22 van de Wet BRP daarom **niet worden getoetst aan het evenredigheidsbeginsel**, zoals ook neergelegd in artikel 3:4, tweede lid, van de Awb.
- In die uitspraak heeft de Afdeling uiteengezet dat **aanleiding kan bestaan voor zogenoemde contra-legemtoepassing van algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht. Dit is het geval als zich bijzondere omstandigheden voordoen die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever** en deze omstandigheden de toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd doen zijn met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege moet blijven.
- Uit de MvT blijkt dat de wetgever heeft onderkend dat situaties kunnen ontstaan dat als gevolg van het ontbreken van een adres uitkeringen en andere vormen van dienstverlening ten behoeve van betrokkene stop worden gezet. Daarom bestaat er geen aanleiding voor contra-legemtoepassing.
- Er doen zich in dit geval geen bijzondere omstandigheden voor die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever.
 - Ongegrond, geen correctie van gegevens.

Uitspraken inschrijven als ingezetene & vertrek uit Nederland

Juridisch kader – Inschrijving als ingezetene en vertrek uit Nederland

Art. 2.19 Wet BRP: aangifte verblijf in Nederland

Art. 2.21 Wet BRP: vertrek uit Nederland

Datum van wijziging:

- Datum ontvangst aangifte;
- Datum waarop van het voornemen tot ambtshalve opneming van gegevens aan betrokkene schriftelijk mededeling is gedaan, bij ontbreken aangifte.

ECLI:NL:RVS:2016:2863

RvS 02 november 2016

- Inschrijving brp
- Ziekenhuisopname
- Het college kan **slechts met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens afdeling 1 van hoofdstuk 2 Wet BRP uitvoering geven aan een verzoek tot verbetering, aanvulling of verwijdering van gegevens in de brp.** O.b.v. 2.19 lid 4 Wet BRP dient als datum van aanvang van het verblijf in Nederland en van vestiging het adres in de gemeente de dag te worden opgenomen **waarop de aangifte is ontvangen.** De rechtbank heeft daarom terecht overwogen dat art 2.58 Wet BRP geen bevoegdheid geeft om de datum van aanvang te baseren op de dag waarop betrokkene feitelijk zijn verblijf heeft aangevangen. De aangevallen uitspraak wordt bevestigd.

ECLI:NL:RVS:2024:1056

RvS 13 maart 2024

- Rectificatie historische gegevens
- Bewijslast
- “De nieuwe toetsingsmaatstaf is - kort gezegd - dat voor het wijzigen van eenmaal in de brp geregistreeerde gegevens buiten redelijke twijfel moet zijn dat de nieuwe gegevens juist zijn.”
- “Volgens de administratieve gegevens die over [appellant sub 1] in de brp zijn opgenomen heeft hij zelf aangifte gedaan van vertrek naar Somalië. [appellant sub 1] stelt echter dat hij dit niet heeft gedaan. Het is aan hem om dit buiten redelijke twijfel aannemelijk te maken. Het bewijs dat [appellant sub 1] daartoe heeft overgelegd bestaat uit een **pensioenoverzicht, salarisstroken en een detentiebewijs**. Uit het pensioenoverzicht volgt dat [appellant sub 1] op 17 oktober 2005 is begonnen met deelnemen aan een pensioenfonds in Nederland. Uit de salarisstroken die [appellant sub 1] heeft overgelegd is af te leiden dat hij vanaf 14 november 2006 in dienst was bij een uitzendbureau. Volgens het detentiebewijs is hij op 18 januari 2007 ingesloten geweest. Uit deze stukken volgt echter niet dat, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, **hij niet zelf aangifte heeft gedaan van vertrek.**”

ECLI:NL:RBMNE:2024:6297

Rechtbank Midden-Nederland 3 september 2024

- Rectificatie verhuizing naar buitenland
- Vertrek niet doorgegeven
- “Ten onrechte wordt er namelijk gesteld dat wanneer er geen aangifte van vertrek is gedaan, de door het college in de brp opgenomen datum van vertrek niet meer op verzoek van eiser gewijzigd kan worden, en dat dit alléén kan wanneer eiser alsnog bewijs van zijn aangifte van vertrek overlegt.”
- “Ten onrechte heeft het college slechts gevraagd om **bewijs ten aanzien van de aangifte van vertrek, niet om bewijs ten aanzien van de vraag wat de daadwerkelijke datum van vertrek is**, welke vraag een ruimer bestek heeft. “ Dit is in strijd met een zorgvuldige besluitvorming.”
- “Het beroep is gegrond. Het bestreden besluit komt voor vernietiging in aanmerking, omdat dit niet zorgvuldig is voorbereid als bedoeld in artikel 3:2 van de Awb. De rechtbank draagt het college op om binnen zes weken een nieuw besluit te nemen op het bezwaar met inachtneming van deze uitspraak.”
- Spanningsveld over de interpretatie van de juistheid van de gegevens

ECLI:NL:RBAMS:2025:9315

Rechtbank Amsterdam 2 december 2025

- Ambtshalve opneming van vertrek naar buitenland (art 2.21 Wet BRP) moeder en zoon na adresbezoek n.a.v. melding leerplicht.
- Betrokkene maakt bezwaar en dient voorlopige voorziening in.
- Het spoedeisend belang van verzoekster in het kader van de voorlopige voorziening is erin gelegen dat zij in afwachting is van de beslissing op haar naturalisatieverzoek en zij verblijfsrecht kan kwijtraken zonder inschrijving in de Brp. Ook worden de medische behandeling van haar zoon zonder een Brp-inschrijving in Nederland niet meer vergoedt door de zorgverzekeraar.
- Naar het voorlopige oordeel van de voorzieningenrechter heeft het college aannemelijk gemaakt dat verzoekster en zoon gedurende een jaar ten minste twee derde van de tijd buiten Nederland verblijven. **Het college heeft met juistheid op grond van artikel 2.21, tweede lid, van de Wet Brp het vertrek van verzoekster en zoon en hun verblijf in Servië in de Brp geregistreerd.**
- De voorzieningenrechter is echter van oordeel dat **het belang van zoon** om voorlopig toegang te behouden tot de Nederlandse zorg op dit moment **zwaarder weegt dan het belang van het college bij de registratie van gegevens in de Brp.**
 - De voorzieningenrechter wijst in deze uitspraak het verzoek toe en treft de voorlopige voorziening dat de **uitschrijving uit de Brp is geschorst** tot zes weken na bekendmaking van de beslissing op bezwaar.

Conclusie

Conclusie

- Voor bijhouding van adresgegevens, onbekend verblijf, vertrek uit NL en inschrijving in NL gelden de vereisten uit artikel 2.19 t/m 2.22 Wet BRP.
- O.b.v. art. 2.58, tweede lid, Wet BRP moet bij een rectificatieverzoek ook worden voldaan aan de vereisten van uit deze artikelen.
- Uitspraak Raad van State 4 mei 2022 verlicht bewijslast.
- Na dit arrest wordt het nieuwe toetsingskader toegepast, ook t.a.v. adresgegevens.
- Met een beroep op artikel 2.58 Wet BRP wordt door de rechter getoetst of **buiten redelijke twijfel volgt dat de daarin vermelde persoonsgegevens juist zijn.**
- Spanningsveld tussen toetsingskader uitspraak mei 2022 en bestaande toetsingskader uit de Wet BRP.
- Uitzondering is contra legem-toepassing door de rechter. Toepassing van de wet is dan op grond van bijzondere feiten en omstandigheden evident onredelijk.

Wat betekent dit in de praktijk?

Wat betekent dit in de praktijk?

- Hoofdregel: terughoudendheid betrachten.
- Gebruikers van de gegevens van de brp moeten erop kunnen vertrouwen dat de gegevens in beginsel juist zijn.
- Voor rectificatie van adresgegevens, onbekend verblijf vertrek uit NL en inschrijving in NL gelden de vereisten uit artikel 2.19 t/m 2.22 Wet BRP.
- Datum waarmee iemand is ingeschreven blijft leidend.
- Let op: motivering en bewijsstukken verzamelen.
- In beginsel geen ruimte voor belangenafweging door college, wel door de rechter.
- Menselijke maat?

Dank voor jullie aandacht!